

σύνην, οὐδέποτε οὔτε ἐκτρέπεται εἰς ὑπερηφανίαν, οὔτε ἐξευτελίζει ἐαυτόν.

Ἡ μετριοφροσύνη δὲν χωρίζεται ἀπὸ τῆς εἰς Θεὸν πεποιθήσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀγάπης· διὰ τοῦτο εἶναι πάντοτε συντροφωμένη μὲ σεμνὴν χαρὰν καὶ θαθεῖαν σύννοιαν. Ἄν κάμνη ἡμᾶς νὰ ἐρυθρίωμεν, βλέποντες τὰς ἰδίας ἡμῶν ἀτελείας καὶ τὰ προτερήματα, καθ' ὃ οἱ ἄλλοι ὑπερερεοῦσιν ἡμᾶς, τὴν σύγχυσιν ταύτην καταπραΰνει ἡ καθαριότης τῆς ἀγαθῆς ἡμῶν συνειδήσεως. Ἡ αὐτὴ μετριοφροσύνη, ἥτις κάμνει ἡμᾶς νὰ αἰσθανώμεθα τὴν μικρὰν ἡμῶν ἀξίαν, ἡ αὐτὴ διδασκει ἡμᾶς νὰ μακαρίζωμεν ἐαυτοὺς καὶ νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεόν, ὅτι ἔχομεν τινα ἀξίαν. Δὲν ἐμποδίζει ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ παρατηρῶμεν τί καλὸν ἔχομεν, ἀλλὰ πολεμεῖ τὴν ἀνόητον φιλαυτίαν. Ὅσον ἐνθυμίζει ἡμᾶς τί εἴμεθα, καὶ τί λαίπρι εἰς ἡμᾶς, τότε μᾶλλον παρκαίνουμεθα νὰ διορθώσωμεν τὰς ἀτελείας ἡμῶν. Ταπεινοῦτα ἡμᾶς, ὑψώνει τῶντι, ἐνῶ ἡ ὑπερηφανία μὲ ψευδῇ ὑψωσιν ταπεινοὶ ἀληθῶς τὸν ὑπερήφανον. Δεικνύουσα τὸν Θεὸν πηγὴν παντὸς ἀγαθοῦ, ἀνακαλύπτει εἰς ἡμᾶς τὴν ἀχρεϊότητα τοῦ φθόνου, ὅς τις δὲν εὐχαριστεῖται εἰς ἡν ὁ Θεὸς ἔκαμε διανομήν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἡ μετριοφροσύνη εἶναι μία ἐκ τῶν πλέον ἀξιεράστων καὶ ἀναγκαίων εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀρετῶν.

Ἀταραξία.

Ἐὰν πάντα τὰ συμβαίνοντα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ἔπρεπε νὰ ταράττωσιν ἡμᾶς, καὶ νὰ ῥίπτωσιν εἰς ἀνησυχίαν, ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἤθελε βασανίζεσθαι ἀκαταπαύστως, καὶ ἡ εὐθραυστος αὕτη μηχανὴ τοῦ σώματος δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ ἀντέχῃ πολὺν χρόνον εἰς τόσας ἀλλεπαλλήλους προσβολὰς τῶν περιττάσεων· τὸ στάδιον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἤθελε τελειόνοι διυτυχῶς, καὶ πρὸς τοὺς ὠρισμένους ὅρους τῆς φύσεως. Ὁ φρόνιμος λοιπὸν, καὶ σοφὸς, καὶ θεοσεβὴς, πρόκειται νὰ περιλαμβάνῃ μὲ βλέμμα γενικὸν τὴν σκηνὴν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς· νὰ προβλέπῃ τί ἐνδέχεται νὰ συμβῇ, καὶ νὰ μὴ ταράττηται εἰς τὰ συμβαίνοντα. Ἡ διάθεσις αὕτη λέγεται ἀταραξία, ἣν ὁ ἔχων δὲν συμμεταβάλλεται μὲ τὴν ἄστατον τύχην, ἀλλὰ φυλάττει πάντοτε τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα. Δὲν εἶναι τῶντι ἄλλο δυστυχέστερον παρὰ τὸν ἄστατον καὶ εὐμετάβλητον ἄνθρωπον· κλίνει ὡς κάλαμος ὅπου πνέῃ ὁ ἄνεμος τῆς τύχης· λαλεῖ καὶ πράττει σήμερον οὕτω, καὶ αὔριον ἄλλως πως· δὲν ἔχει οὐδεμίαν στάσιν οὔτε τὸ πνεῦμα οὔτε ἡ καρδία αὐτοῦ. Ἐλλειψιν γενναίου φρονήματος καὶ ὀρθῶν γνώσεων καὶ σκέψεων πάσχουσιν ἀναμφιβόλως τὰ τοιαῦτα ἄστατα πνεύματα, ἅτινα ἐπιπολάζουσιν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, καὶ ταράττουσιν αὐτὴν πολλάκις μὲ τὰς ἀτάκτους αὐ-